

**MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
KANUNU ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾**

Kanun Numarası : 2804
Kabul Tarihi : 14/6/1935
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 22/6/1935 Sayı : 3035
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 3 Cilt : 16 Sayfa : 700

*
* *

Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe giren yönetmelik için, "Yönetmelikler Külliyesi" nin kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

Madde 1 – Hükmi şahsiyeti haiz olmak ve bütün muamelelerinde bu kanun ile hukuku hususiye ahkâmına tabi bulunmak üzere Ankara'da bir M.T.A. Enstitüsü, (Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü) kurulmuştur.

M.T.A. Enstitüsü ticari usullere göre idare olunur. Bu enstitünün bütün sarfiyat ve muamelatı, Muhasebe Umumiye, Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunlarına ve Divanı Muhasebatın vize ve murakabesine tabi değildir.

Madde 2 – M.T.A. Enstitüsünün başlıca vazifesi:

Memleketimizde işletmeğe elverişli maden ve taşocağı sahaları bulunup bulunmadığını ve işletilen maden ve taşocaklarının daha faydalı surette işletilmelerinin nelere mütevakıf olduğunu araştırmak ve buna muktazi veya müteferri bulunan arama ameliyatı, fenni ve jeolojik tetkikat, kimyevi tahlil ve fenni tecrübeler yapmak, harita almak, plan, mürtesem, maktalar resmetmek, proje ve fenni raporlar, rantabilite hesapları tanzim etmek gibi bütün teknik ve ilmi işleri görmek ve memleketin madenlerinde ve maden sanayiinde çalışacak Türk mühendis, fen memuru, ustabaşı ve mütehassıs işçi yetiştirmektir.

Madde 3 – M.T.A. Enstitüsü İktisat Vekaletinden emir verildiği takdirde ikinci maddede yazılı işlerden başka, diğer fenni veya jeolojik tetkikleri, tahlilleri ve fen tecrübelerini yapabilir ve topoğrafya haritaları alabilir.

Madde 4 – Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü, ikinci maddede yazılı işlerden her hangi bir kısmını, İktisat Vekaletinin müsaadesile, başkalarına da yaptırmak selahiyetini haizdir.

(1) a - Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünün adı, 19/2/1985 tarih ve 3154 sayılı Kanunla değiştirilerek kabul edilmiş olan 31/12/1983 tarih ve 186 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 5 inci maddesi ile "Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü" olarak değiştirilmiştir.

b - Bu Kanunun düzenlendiği atama usulüne dair konularda 23/4/1981 tarih ve 2451 sayılı Kanunun 2-5 inci maddelerine bakınız.

(2) Başbakanlığa bağlı olan MTA Genel Müdürlüğü, 27/11/2002 tarihli ve 24949 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Cumhurbaşkanlığının 26/11/2002 tarihli ve D-1-2002-792 sayılı Onayı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlanmıştır.

(3) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle Araştırma Planlama Koordinasyon Dairesi Başkanlığı kurulması ve bunun görevlerine ilişkin hükümler yürürlükten kaldırılmış olup, yine aynı Kanunun 15 inci maddesiyle teşkilat kanununda düzenleme yapıncaya kadar, 5436 sayılı Kanun veditişer kanunlar ile verilen görevleri yapmak üzere Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı kurulmuştur.

Madde 5 – M.T.A. Enstitüsü, ikinci maddede yazılı işleri, İktisat Vekaletinden başka diğer Hükümet daireleriyle Hükümete bağlı müesseseler ve diğer hakiki veya hükmi şahıslar hesabına ücret mukabilinde yapabilir. Bu işlerden, tetkikat ve arama ameliyatı yapmak, harita almak gibi saha üstünde görülecek neviden olanlar hakkında İktisat Vekaletinden müsaade alınmak lazımdır.

(Değişik: 7/2/1990 - 3612/15 md.) Hükümet ile hükümete bağlı müesseselerden başka hakiki veya hükmi şahısların tamamına veya ekseriyet hissesine sahip oldukları petrol iptida istikşaf veya taharri ruhsatnamesi, maden taharri ruhsatnamesi, maden ocağı ruhsat tezkeresi veya maden imtiyazı sahalardan M.T.A. Genel Müdürlüğü tarafından ücretsiz de arama ameliyatı yapılabilir. Bu takdirde alakadarlar ile Genel Müdürlük arasında arama ameliyatından doğacak menfaatlerden Devletin istifade edeceğine dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca bir mukavele yapmak lazımdır.

Madde 6 – M.T.A. Enstitüsü, hakiki veya hükmi şahıslar tarafından işletilen maden ve taş ocaklarında veya üstlerinde hakiki veya hükmi şahısların tam veya ekseriyet hisse olarak maden ve taş ocakları hakkı bulunan sahalarda, İktisat Vekaletinin müsaadesile lüzumlu görülecek fenni veya jeolojik tetkikatı yapmağa ve harita almağa salahiyetlidir. Sahalarında bu suretle tetkikat yapılacak hakiki veya hükmi şahıslar, M.T.A. Enstitüsünün işlerini kolaylaştırmağa ve buna kendi yapmış oldukları ameliyatı, tesisatı, harita, plan ve maktaları, projeleri, fen raporlarını ve rantabilite hesaplarını göstermeğe mecburdurlar.

Madde 7 – (Mülga: 3/3/1954 - 6309/7 md.)

Madde 8 – Mekşuf madenler ile her hangi bir sebeple tamamı veya ekseriyet hissesi Hükümete geçmiş madenlerin sahasında M.T.A. Enstitüsü tarafından arama ameliyatı yapıldığı takdirde bu işlerin arkası alınmıncaya kadar İktisat Vekaleti bu madenleri hiç bir kimseye devir ve ihale edemez.

Madde 9 – Kendi hesabına maden veya taşocağı için arama ameliyatı yaptığı bir sahada ameliyatın sonunda, M.T.A. Enstitüsü:

- a) Arama ameliyatı yapılan yerler ile bunların maden yatağını kestiği noktalar gösterilmiş ve yatağın tahmini vaziyeti çizilmiş olmak şartile, aranılan sahanın topoğrafya ve jeoloji haritalarını,
- b) Yapılan ameliyatın mürtesem ve maktalarile yatağın vüsat ve imtidadını anlatan resim makta ve taslakları;
- c) Yatağın vaziyetini izah ve tarihçesinden bahseden ve işletmeğe elverişli görüldüğü takdirde tasarlanan işletmenin ana hatlarını ihtiva eyliyen bir fen raporunu;
- d) Bu arama ameliyatı için yapılan masrafların hülasasını, bir dosya halinde İktisat Vekaletine verecektir.

Madde 10 – M.T.A. Enstitüsünün hesap senesi mali senedir. Enstitü her senenin İkincikanun ayının bitmesinden evvel, gelecek sene zarfında yapacağı işlerin programile kadrosunu, tesisat ve demirbaş eşyasının bedellerinin tutarını Enstitünün masrafları karşılığı olmak üzere umumi bütçeden kendisine verilmesi lazımgelen meblağın tahmini hesabını gösteren bir raporunu İktisat Vekaletine verir. İktisat vekaleti tarafından bu raporun tetkiki sonucunda tasdik edilecek yıllık iş programı dairesinde muamele yapılır.

M.T.A. Enstitüsü, sene içerisinde, işlerinin almış olduğu inkişaf dolayısıyla tasdik edilen yıllık iş programından ayrılmak mecburiyetinde kaldığı takdirde, vaziyeti vaktinde Vekalete bildirecek ve alacağı direktiflere göre işini yürütecektir.

Madde 11 – (Değişik: 9/6/1936 - 3016/1 md.)

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün varidatı:

A - İktisad Vekaleti bütçesine konulup enstitüye tediye edilecek olan tahsisattan;

B - Beşinci maddeye tevfikân ücret mukabilinde yapacağı işlerden alacağı ücretlerden ve kendi hesabına arama ameliyatı yaptığı sahaları işletmeğe vazedecek müesseselerden bu arama ameliyatı masraflarına karşılık olarak alacağı meblağlardan;

C - Kendisine nakid veya ayniyat suretile yardımda bulunduğu ve bu yardımın kabulüne İktisad Vekilliğince muvafakat olduğu takdirde bunun tutarından veya kıymetinden;

D - Mevcudlarının getirebileceği faiz veya iradlardan;

E - Maden ve taş ocakları işletenlerin istihdam eyledikleri ecnebi mühendis ve mütehassıslar mukabilinde Türk genci yetiştirmek üzere Hazineye yatıracakları ve Hazinece aynen enstitüye tesviye edilecek olan ücretlerden;

F - Arama yaptığı sahalardan nakil ve imar eylediği maden cevherlerinin satış bedelinden ibarettir.

Bu varidattan hesap yılı sonuna kadar sarfedilmeyenler enstitünün ertesi sene varidat hesabına nakledilir. E fıkrasında yazılı ücretler munhasıran Türk mühendis ve mütehassıslar yetiştirmek hususlarına tahsis edilir ve bu kısım varidatın ve ona tekabül eden masrafların hesabı ayrıca tutulur.

Madde 12 – M.T.A. Enstitüsünün memur ve müstahdemleri halk ile ve mensup oldukları Enstitü ile, muamele ve münasebetlerinde, hususi müessese müstahdemleri gibi muameleye tabi olup haklarında Memurin Muhakematı hakkındaki Kanun ile Memurin Kanunu hükümleri tatbik olunmaz.

M.T.A.Enstitüsüne ait mallar Devlet malıdır. Bunları çalanlar, ihtilas edenler, zimmetine geçirenler veya her ne suretle olursa olsun suiistimal edenler hakkında Devlet mallarına karşı işlenen bu çeşit suçlara ait cezai takibat yapılır.

Madde 13 – M.T.A. Enstitüsü, Devlet müesseselerine ve Sümerbankla, Ziraat, Emlak ve Eytam Bankaları gibi milli müesseselere mahsus haklar ve imtiyazlar ile Teşviki Sanayi Kanununa göre birinci sınıf maden ocaklarına verilen müsaade ve muafiyetlerden istifade eder.

Madde 14 – M.T.A. Enstitüsünün hesapları, biri İktisat ve diğeri Maliye Vekaletince her hesap yılı başında birer yıl için tayin edilen iki murakıptan mürekkep bir heyet marifetile murakebe olunur. Murakıplar, ticari ev sinai müesseseler muhasebesine vakıf olanlar arasından seçilir. Bunlara verilecek ücret her sene umumi heyetçe tayin olunur. Murakıplar Enstitünün mevcutlarını ve her nevi muamelelerini tetkik ve murakabe ile mükelleftir. Üç ayda bir muamelat hakkında Maliye ve İktisad Vekaletlerine bir rapor verirler. Bu raporların birer sureti umumi heyete tevdi olunacak senelik rapora bağlanır.

Bu murakıplık vazifesi, muhassas ücreti verilmek şartıyla aynı vasıfları haiz Hükümet memurlarına da gördürülebilir. Müddeti biten murakıplar yeniden tayin edilebilir.

Madde 15 – İktisat Vekaleti, lüzum gördükçe, M.T.A. Enstitüsünün bütün işlerini, muamelelerini ve hesaplarını teftiş ve murakabe ettirir.

Madde 16 – M.T.A.Enstitüsü, senelik bilançosunu ve bu bilanço ile sene içinde yapılan işler hakkında izahatı muhtevi bir raporu her mali senenin sonundan itibaren nihayet üç ay içinde İktisat Vekaletine vermeğe mecburdur. İktisat Vekaleti, bunları ve murakabe heyetinin yıllık raporunu kendi mütalaasıle birlikte umumi heyetin tasdik ve tasvibine konulmak üzere tevdi tarihinden itibaren iki ay içinde Başvekalete verir.

Madde 17 - 18 – (Mülga: 12/5/1964 - 468/7 md.)

Madde 19 – M.T.A. Enstitüsü, maden araması ve ameliatı ile uğraşan ve şube adedleri ihtiyaca göre değişen teknik bir kısım ile, Jeoloji - Mineraloji - Paleontoloji tahlil ve tecrübe laboratuvarları, topoğrafya şubelerini ve bir fen kalemini ihtiva eyliyen ilmi bir kısımdan, ve muhasebeyi de muhtevi bulunan idari bir kısımdan müteşekkildir.

Madde 20 – M.T.A. Enstitüsü, İktisat Vekaletinin inhası üzerine İcra Vekilleri Heyetinin kararı ve Cumhurreisinin tasdikile tayin edilen bir genel direktör tarafından idare olunur.

Madde 21 – M.T.A. Enstitüsünde, genel direktörden başka bir genel direktör muavini ile görülecek lüzum ve ihtiyaç nisbetinde şube amirleri, mütehassis, mühendis ve diğer memur ve müstahdemler bulunur.

Genel direktör muavini ile kısım ve şube amirleri, genel direktörün inhası üzerine İktisat Vekaleti tarafından ve diğer mütehassis ve mühendislerle memurlar genel direktör tarafından tayin edilirler.

Madde 22 – M.T.A. Enstitüsünün genel direktör muavini ile mütehassis ve mühendislerinin ve fen memurları ile ustalarının İktisat Vekaletinin muvafakatile ecnebi olması caizdir.

Madde 23 – M.T.A. Enstitüsünün idare ve murakabe şekillerile Genel Direktör ve murakiplerin vazife ve salahiyetleri, Enstitünün dahili teşkilatı sureti idaresi, bu kanunun mer'iyeti tarihinden itibaren en geç bir yıl zarfında İktisat Vekaletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek bir dahili talimatname ile tesbit olunur.

Madde 24 – (2450) numaralı İktisat Vekaleti Teşkilat ve Vazifeleri hakkındaki Kanunun birinci maddesindeki (C) bendinin (12) numaralı fıkrası ve aynı kanunun (1) numaralı cetvelindeki Maadin Tetkik Heyeti ile (2189) numaralı Petrol ve Altın Arama ve İşletme İdareleri hakkındaki Kanun hükümleri ilga edilmiştir.

Altın ve petrol arama ve işletme idarelerinin bütün hakları, borçları ve mevcutları M.T.A. Enstitüsüne geçer.

Ek Madde 1 – (Ek: 3/12/1997 - 4309/1 md.; Değişik: 4/6/2016-6719/1 md.)

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, 2 nci maddede belirtilen görevleri kapsamına giren iş ve hizmet konularında 11/9/1981 tarihli ve 2522 sayılı Kamu Kuruluşlarının Yurt Dışındaki İhalelere Katılması Hakkında Kanuna tabi olmaksızın, bağlı bulunduğu Bakanlık onayı ile; yurt dışında arama ve araştırma faaliyetleri yapmaya, bu faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla yurt dışında şirket kurmaya, yerli ve/veya yabancı gerçek veya tüzel kişilerle yurt dışında şirket veya ortaklık kurmaya, imtiyazlı ortak olmaya, şirketler veya ortaklıklarla ilgili her türlü pay, hisse senedi ve diğer ortaklık paylarını alıp satmaya ve yurt dışında çalışma büroları açmaya yetkilidir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün yurt dışı faaliyetleriyle ilgili yurt dışında çalıştırılacak personelin niteliği, görev süresi, bunlara ödenecek ücretler ile harcamalara ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

Geçici Madde 1 – Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten itibaren 1935 hesap yılının sonuna kadar geçen müddet M.T.A. Enstitüsünün ilk hesap yılıdır. Bu ilk hesap yılına ait olan iş programını havi raporun, bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten itibaren iki ay içinde tanzim ve tasdik edilmesi şarttır.

Geçici Madde 2 – Altın ve petrol arama ve işletme idarelerinin bütün haklarına, borçlarına ve mevcutlarına ait devir ve intikal muameleleri, bu kanunun mer'iyeti tarihinden itibaren iki ay içinde bitirilecektir.

Devir ve intikal muamelesi bitirilinceye kadar bu idarelerdeki memur ve müstahdemler işlerine devam ederler.

Geçici Madde 3 – Zonguldak'ta bulunan tahlilhane ile mülga Maden Mektebinin mevcut gayrimenkulleri ile demirbaş eşya ve malzemesinden İktisat Vekaletinin tensibettikleri, M.T.A. Enstitüsüne meccanen verilir.

Geçici Madde 4 – 1935 yılı İktisat Vekaleti bütçesinin 664 üncü faslının 1 inci maddesinden (42000) lira aynı bütçenin 695 inci faslına mevzu (240000) lira işbu kanunun 11 inci maddesinin (a) bendi mucibince M.T.A. Enstitüsüne geçer. Bundan başka M.T.A. Enstitüsüne 1935 hesap senesi için işbu 11 inci maddesinin (a) fıkrasına tevfikan tediye edilmek üzere İktisat Vekaleti 1935 yılı bütçesinde yeniden açılacak muavenet faslına (400000) lira tahsisat konulmuştur.

Madde 25 – Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 26 – Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

1465-1497

2804 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2804 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
3016	-	16/6/1936
6309	-	11/3/1954
468	-	22/5/1964
4310	-	5/12/1997
6719	Ek Madde 1	17/6/2016